

VOORSCHRIJFMONITOR MAAKT SAMENWERKEN MAKKELIJKER

De Monitor Voorschrijven Huisartsen helpt apothekers de samenwerking met huisartsen, lokaal of in de regio, verder vorm te geven. Met landelijke en regionale cijfers kan elke organisatie verbeterpunten opsporen. De cijfers uit de eigen apotheek en de bijbehorende patiëntlijsten helpen de apotheker om samen met de huisarts het voorschrijfgedrag te bespreken en te verbeteren.

Auteur
Anke Lambooij

SAMEN AFBOWEN BEGELEIDEN

Een voorbeeld van het inzetten van de Monitor Voorschrijven Huisartsen kan zijn: de huisartsen en apotheker van het FTO concluderen dat zij relatief veel chronische gebruikers van opioïden in de praktijken hebben. In het FTO spreken ze af hiermee aan de slag te willen. De apotheker levert de patiëntenlijst per huisarts aan. De huisarts blokkeert het automatisch herhalen van recepten en nodigt patiënten van de lijst uit voor een gesprek over afbouwen. Apotheker en huisarts begeleiden samen het afbouwen van de opioïden waar mogelijk. Na een half jaar laat de webrapportage zien dat het percentage langdurige gebruikers is gedaald.

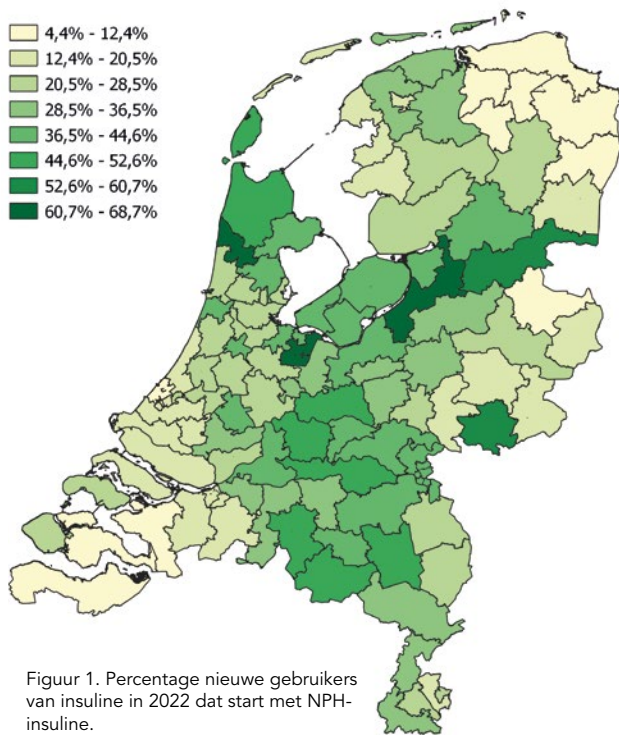
Sinds 2021 is een nieuwe thematische opzet van de Monitor Voorschrijven Huisartsen (MVH) beschikbaar. In dit project van Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM) en Stichting Farmaceutische Kenggetallen (SFK) beschrijven themarapportages de landelijke trends en regionale verschillen. Daarnaast kunnen apothekers en huisartsen zelf aan de slag om suboptimaal behandelde patiënten op te sporen met spiegelinformatie aangeboden via SFK. Met de nieuwe opzet krijgen apothekers en regionale samenwerkingsverbanden waarde-

volle informatie, waardoor zij verbeterpunten in het voorschrijven van geneesmiddelen makkelijker kunnen signaleren en oppakken. In het project zijn vier thema's opgenomen: opioïden, diabetes mellitus, medicatieveiligheid én minderen en stoppen. De set bestaat uit in totaal 17 indicatoren, die aansluiten bij de NHG-Standaarden.

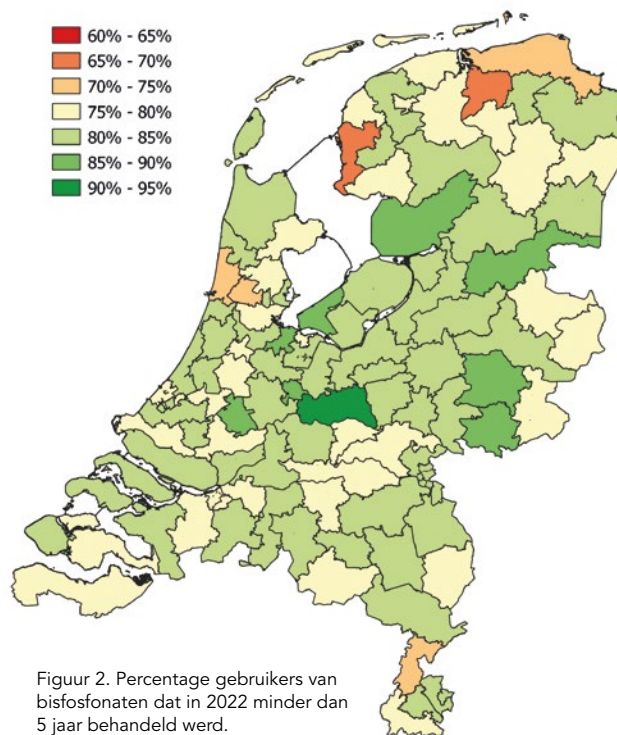
Regionale verschillen

Met de themarapportages laat het IVM zien hoe elk tweecijferig postcodegebied scoort per indicator. Dit maakt regionale verschillen direct

*Objectieve
spiegel-
informatie
over voor-
schrijven
beschikbaar*

Figuur 1. Percentage nieuwe gebruikers van insuline in 2022 dat start met NPH-insuline.

Figuur 2. Percentage gebruikers van bisfosfonaten dat in 2022 minder dan 5 jaar behandeld werd.

inzichtelijk. Bij veel indicatoren zijn flinke verschillen zichtbaar tussen regio's, bijvoorbeeld bij het voorschrijven van insulines. Bij de (middel)langwerkende insulines schrijven huisartsen aan 28,2% van de nieuwe gebruikers het voorkeursmiddel NPH-insuline voor. Tussen regio's varieert dit percentage van 0 tot 69% (zie figuur 1). De meeste nieuwe gebruikers beginnen met een tweedekes-insuline, zoals insuline glargine 100 E/ml of insuline detemir.

Ook op andere vlakken zijn duidelijke verschillen zichtbaar. Het IVM keek bijvoorbeeld naar het percentage gebruikers van bisfosfonaten met een gebruiksduur van maximaal vijf jaar. In zes regio's gebruikte meer dan een kwart van de gebruikers hun bisfosfonaat langer

dan vijf jaar, dus langer dan de algemeen geadviseerde behandelduur. Dit zijn de oranje gekleurde gebieden in figuur 2. Informatie uit de themarapportages is vooral inzetbaar in regionale overleggen, zoals apothekersverenigingen of zorggroepen. De gegevens zijn gebaseerd op tweecijferige postcodes.

Benchmark

Via de SFK-webrapportage kan de apotheker snel zien hoe de apothekers en/of de aangesloten huisartsen staan ten opzichte van de andere apotheken in Nederland. Een fictieve grafiek staat in figuur 3. De grafieken geven aan wat de score is van de apothekers op de horizontale as. Op de verticale as staat op welk percentiel de score

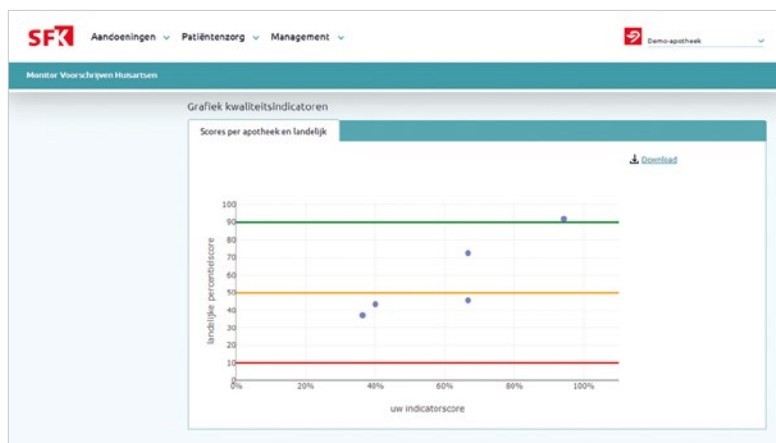
van de apotheek ligt. Een score op het 90^e percentiel betekent dat 90% van de apotheken een lagere score behaalt. Indicatoren met een lage score of een lage percentielscore komen als eerste in aanmerking voor nadere bespreking of interventie. Denk bijvoorbeeld aan een FTO of het meenemen als aandachtspunt in medicatiebeoordelingen. Voor alle onderwerpen van de MVH biedt het IVM verschillende ondersteunende materialen. Zo zijn er FTO-modules beschikbaar. Vanuit de Taakgroep Gepast Gebruik van Opioïden zijn e-learnings, handreikingen en themajournals beschikbaar. Deze kunnen de apotheker en huisarts inzetten op lokaal en regionaal niveau.

In de tabellen bij de indicatoren kan de apotheker zien om hoeveel pa-

tiënten het gaat. Zowel het aantal patiënten in de noemer, als in de teller zijn bekend. De patiëntenlijst laat zien om welke patiënten het gaat en geeft informatie over extra kenmerken, bijvoorbeeld over de duur van het gebruik van duale trombocytenuitremming. Op deze manier kan de apotheker al inschatten hoeveel patiënten gescreend of besproken moeten worden. Zoals gebruikelijk kan de apotheker voor elke patiënt ook een medicatieprofiel inzien via SFK.

Monitoren van effecten

Voor elke indicator is ook een grafiek met het verloop van de eigen score in de tijd beschikbaar. Zo kan de apotheker snel zien of interventies effect hebben gehad. Op regionaal niveau zijn soms de effecten van interventies ook zichtbaar. Het project in de regio Arnhem met

Figuur 3. Voorbeeld uit SFK-webrapportage

afspraken over het voorschrijven van opioïden liet duidelijk zijn sporen na in de vorm van een lager volume van opioïdengebruik en het vaker voorschrijven van opioïden

volgens de richtlijn bij nieuwe gebruikers. ■

Anke Lambooi is apotheker bij het Instituut Verantwoord Medicijngebruik.

